

CITATELJI Prosimo, pogledjte na številke poleg naslova za dan, ko čina poteče. V teh časih povišanja cen, potrebu sodelovanja. Skušajte ino vnaprej plačano.

No. 1 143.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, JULY 27, 1943. — TOREK, 27. JULIJA, 1943.

NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivaš ...
2C 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izveniš sobot, nedelj in praznikov
CITAJTE, KAR VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 15th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

VOLUME LI — LETNIK LI

PREKI SOD RAZGLAŠEN V ITALIJI

Maršal Badoglio je sinoči po celi Italiji razglasil p reki sod, da prepreči meščansko vojno in kake morebitne velike izgrede. — Tako nagla prememba v italijanski vladi je pretresla vso Evropo. Berlin je najbrže nad vse presenečen, kajti celih 8 ur po Mussolinijevem odstopu ni ničesar omenil o kakih spremembi na Laškem. — Maršal Badoglio je sestavil svoj kabinet 17 ministrov.

Diplomati se posebno ozirajo na vnenjega ministra barona Raffaele Guariglia, ki je bil poslanik v Ankari in je letos spomladi izstegnil mirovne tipalke skozi nevtralnno Ankaro, Lisbno in Bern. Rimski radio poroča, da je bil Guariglia poklican iz Ankare, da prevzame mesto vnanjega ministra.

V svojem govoru v Ankari je Guariglia nedavno rekel, da se je Italija že naveličala vojne in da je pripravljena razpravljati o miru.

Po dolgem molku je berlinski radio slednjic naznanil, da je Mussolini odstopil zaradi bolezni. Poročilo pravi, da je bil Mussolini že dolgo bolan.

Poleg prekega sode je Badoglio tudi odredil, da morajo ljudje po celi Italiji ostati v hišah od večernega do jutranjega mraka ter prepovedal vsako javno zborovanje. S posebnim ukazom je razpustil fašistično stranko in fašistično milico vključil k redni armadi.

Vojaštvo je dobilo povelje streljati na vsakogar, ki se ne bi razdal po novih naredbah, pa navzlic temu so bile po mnogih mestih velike demonstracije, v katerih je prebivalstvo kazalo veselje, da je Mussolini šel in da je konec fašizma. Demonstracije so bile v Rimu, Naplju, Milanu, Bologni, Turinu, Genovi, Como in drugod. V Milanu so demonstrantje vdrli v urade lista Corriere della Sera, kjer je bil rojen fašizem in so vse razbili in požgali.

V Bolgini je prišlo do ponličnih pretepev, toda iz nobenega kraja Italije ne prihajajo poročila, da bi bila kje tekla kri.

Nepotrjena poročila

Kmalu po Mussolinijevem padcu so pričela iz Italije prihajati razna poročila, ki pa niso bila nikjer potrjena. Takšna poročila so:

Italijani se umikajo v Jugoslaviji

Poročilo iz Berna pravi, da se italijanske okupacijske čete v Jugoslaviji pomikajo proti morskemu obrežju v nadi, da bodo kmalu odšle domov. Nekateri italijanski vojniki so pa celo pristopili k partizanom in se bodo borili proti Nemcem.

Poročilo, ki je prišlo iz Alžira, pravi, da je Badoglio iz Jugoslavije in Grčije odpoklical 22 divizij, iz južne Francije pa štiri.

Reuterjevo poročilo skozi Stockholm v London pravi, da so se sinoči v Vatikanu pričela mirovna pogajanja med novo italijansko vlado in zvezniki. Ta vest ni bila potrjena.

In isto poročilo dalje pravi, da sta imela med tem, ko so se pogajanja nadaljevala, nemški poslanik Hens George Victor von Mackenzen in maršal Pietro Badoglio dolgo posvetovanja.

Poročilo, ki je prišlo iz Madrida in ki kaže prihaja iz zelo zanesljivega vira, pravi, da se Mussolini, njegovi ministri in več visokih fašističnih uradnikov nahaja pod močno stražo v neki vili blizu Rima.

Reuterjevo poročilo preko Stockholma pravi, da so Mussolinija prijeli vojaški častniki, ko je nameraval pobegniti iz Italije v Nemčijo.

Neko poročilo pravi, da bo Badoglio Mussolinija držal, da ga izroči zaveznikom. Po poročilu iz Berna v Švici se generalni tajnik fašistične stranke Carlo Scorze nahaja v zaporu. Neko drugo poročilo pravi, da se je Mussolini zatekel v Vatikan, eno pa celo pravi, da je izvršil samomor.

VSAKDO HOČE DOBITI MUSSOLINIJA V ROKE

Dosedaj še ni znano, kje se nahaja Mussolini, toda mnogo ljudi se je že oglasilo, da bi ga radi dobili v svoje roke.

Posebno vlade zamejnih balkanskih držav bi ga radi dobile. Nek jugoslovanski minister je rekel:

„Jugoslavlani bi zelo radi dobili Mussolinija, da bi mu mogli dati isto zdravilo, ki gojim je on dal. Radi bi žgali njegove prste, lomili mu kosti in ga mučili ravno tako, kot so italijanski vojaki mučili Jugoslovane.“

Nek diplomat je rekel, da naj bo Mussolini, ako bi iskal zavetje v Vatikanu, označen kot zločinec in naj bo izročen državam, v katerih so njegovi vojaki počenjali vsakovrstne grozote.

HAMBURG ZOPET BOMBARDIRAN

Leteče trdnjave so včeraj zopet bombardirali Hamburg, ki je že tako skoro ves v razvalinah. Poleg Hamburga so tudi bombardirale Hannover, Wilhelmshaven in Wesermünde. Napad je bil ob belem dnevu in Nemci so v boju izgubili 54 aeroplanov, zavezniki pa 23 bombnikov in 3 napadalne aeroplane.

Manjši ameriški in angleški bombniki so bombardirali nemške zračne postojanke v Franciji in Belgiji ter so vrgli 2000 ton bomb na Essen in na Kruppove tovarne.

Brezpogojna predaja še drži, pravi Hull

Bela hiša in državni department mokita o dogodkih v Italiji ter čakata na tozadevna uradna poročila. Samo državni tajnik Cordell Hull je na svoji redni tiskarski konferenci rekel, da bo Mussolinijev padec služil v to, da bo zavezniški vojaški pritisk na Italijo tem večji in da se bo Italija tem prej brezpogojno predala.

Veliki preobrat v Italiji je Hulla presenetil in ker ni dobil nobenih uradnih poročil, o položaju na konferenci ni hotel mnogo govoriti. Toda rekel je, da politični preobrat v Italiji ne bo premenil stališča washingtonske vlade, ki bo zahtevala brezpogojno predajo, kakor sta sklenila v Casablanci predsednik Roosevelt in Winston Churchill. Kot pravi Hull, ta politika drži v bodoči tudi za vse osiške države.

Amerikanci vjeli 6 generalov, 1 admirala

Zmagovita ameriška sedma armada prodira ob severnem obrežju proti vzhodu ter je včeraj zopet vjela 7000 vojakov, med njimi tudi 6 generalov in enega admirala. Zavezniki imajo že v svojih rokah 70 tisoč ujetnikov; samo Amerikanci so jih vjeli 55.000, med njimi je sedaj 10 generalov in en admiral.

Nemci so v kot okoli Messine poslali 29. motorizirano infanterijsko divizijo, tako da je na severovzhodni Siciliji 97.000 vojakov, med njimi 52.000 nemških.

Kanadčani so včeraj razbili osiške utrdbe severovzhodno od Enne ter so napredovali 12 milj.

Do sedaj so zavezniki na Siciliji že uničili polovico osiškega vojaštva. Vojaški opazovalci so mnenja, da ima osišče na Siciliji še vedno 90.000 do 100.000 vojakov in sicer tri italijanske lahke divizije, nemška 15. oklopna, Herman Goeringova in 29. divizija, ter polovica divizije nemških padalcev.

29. nemška divizija je bila uničena pred Stalingradom, pa je bila pozneje zopet nanovo organizirana.

Neko zavezniško poročilo naznanja, da se Kanadčani bore po zelo težavnem ozemlju, po ozkih soteskah in ob zelo hitrih vodah ter v hudi vročini. V boj jih so z nemško 14. oklopno divizijo, ki se trdovratno drži. Sedaj se bližajo zelo važni in močni nemški postojanki Regalbuto, 20 milj zapadno od Etne.

Angleška osma armada, ki je bila vstavljena na planoti južno od Catanije, počasi prodira proti severu.

Fašistični razpad v Italiji se na Siciliji prav nič ne kaže. Nemci kažejo, kot da se hočejo na Siciliji držati, kolikor dolgo bo pač mogoče.

Osiška armada se bo najbrže najtrdnejše postavila v bran pri Randazzo, 10 milj severno

od Etne ob cesti, ki teče okoli ognjenika.

30. majnerskih voditeljev se bo moralo zagovarjati

Zvezna velika porota v Pittsburghu je v svoji obtožnici imenovala 30 majnerskih voditeljev, ki so bili vdeleženi pri zadnji premogarski stavki.

Prvi pridejo pred sodnika oni, ki so obdolženi, da so kršili Smith-Connallyjevo protistavkarsko postavo. Po tej postavi je najvišja kazen \$5000 in ali eno leto zopora, ali pa oboje, za vsako obdolžbo.

Obdolženi so, da so vodili stavke in da so tudi drugače vstavili obrate v 24 rovih, ki so bili last vlade.

Obtožnice, katere je objavil zvezni gen. pravdnik Francis Biddle, trdijo, da so kršili postavo, pričenši 26. junija, pa do sedanjega časa. Vsi obtoženci so uradniki ali člani krajevnih unij United Mine Workers of America.

Ko uporni voditelji niso hoteli izvršiti povelja svojih unijskih uradnikov, da se vrnilo na delo, je velika porota pričela s preiskavo. Agenti zveznega poizvedovalnega urada so se mučili več tednov v premogarskih krajih in zbirali dokoze.

Mnogo majnerjev se ni vrnilo na delo po končani tretji stavki, češ, da njihovi voditelji niso dosegli kontrakta z lastniki rogov.

Vsled premogarske stavke je moralo več topilnic zapreti svoja vrata.

Rusi samo 8 milj od Orela

Rdeča armada, kateri osebno poveljuje maršal Josip Stalin, je včeraj zopet osvobodila 70 obljudenih krajev, je napredovala 6 milj in pobila 5000 Nemcev. Železni obroč rdeče armade se vedno bolj zožuje okoli Orelnin Nemci so v nevarnosti, da bodo obkoljeni.

Na povelje "naskok" ruski vojaki naskočijo sovražnikove po stojenke.

Na severovzhodni strani so Rusi oddaljeni od Orela samo še 8 milj, druga armada pa je vdarila čez Oko v velikem loku ter ogroža železnico, ki iz Orela pelje proti severu v Briansk.

United Press poroča, da so Rusi presekali Orel-Briansk železnico v bitki, v kateri je bilo 9000 Nemcev ubitih. Isto poročilo tudi pravi, da Nemci dosledno rušijo Orel, kar pomeni, da ga nameravajo zapustiti, rajši, kot pa bi doživeli drugi Stalingrad. Poročila s fronte pravijo, da je vsaka vas, ki jo Rusi zavzamejo, požgana, prebivalci pa so zbežali v gozdove.

Britanci pripoznavajo obe skupini borbenih Jugoslovancev

New York Herald Tribune objavlja posebno poročilo, ki ga je dobil iz Kaire in v katerem je rečeno, da so Angleži stopili v zvezo, obenem z jugoslovanskimi partizani in v glavnim stanom generala Draže Mihajlovića, jugoslovanskega vojnega ministra in vrhovnega komandanta.

Angleži si prizadevajo kordinirati odpor jugoslovanskih gerilskih skupin proti osišču, ter spraviti njihovo borbo v sklad z zavezniškimi načrti za ofenzivo na ozemlju južne Evrope.

Ta poročila trde celo, da je zadeva že v teku—gre zato, da preneha spor med obema skupinama v Jugoslaviji, tako da bi se zedinile vse narodne sile, ki se nahajajo v boju proti osišču. Eden od korakov na tem potu je bila Mihajlovićeva obsodba vseh onih takozvanih četnikov, ki so od osišča prejemale podporo za boj proti partizanom.

O tej skupini četnikov so trdila poročila, da je delovala pod poveljstvom in po navodilih Mihajlovića, toda tukajšnji krogi trde, da so se posluževali njegovega imena brez pooblaščenja. Dejstvo, da je Mihajlović obsodil njihovo delovanje, bo najbrže pripomoglo k temu, da se položaj v bodočnosti razčisti.

Angleži so stopili v zvezo s skupinami partizanov in z Mihajlovićevimi oddelki z namenom, da uvedejo koordinacijo vseh gerilskih operacij, ki se naj nadaljujejo sistematično in na tak način, da bo čim več vojaških sil osišče odvrnjenih z drugih invazijskih bojišč.

Vesti, ki prihajajo iz Jugoslavije, trde, da je središče najhujših bojev zdaj v Bosni, kjer so začeli partizani ofenzivo proti osišču. Njihov vodja je skrivnostni človek po imenu Tito (neko drugo poročilo pravi, da so Nemci razpisali na njegovo glavo nagrado od 100.000 mark in da je njegovo ime Josip Broz—vojaška oblast osišča sumi, da se zdaj nahaja v Sloveniji).

Glasom zadnjih poročil so partizani poklali italijanske posadke v mestih Kladanj in

Vlasenica. Mesto Kladanj se nahaja v gorah, komaj 5 milj severno od Sarajeva—bosanske prestolnice. Vlasenica pa je 15 milj na vzhod od Kladnja.

Partizani so se pretolkli iz Črne gore na sever, ter preprečili vse poskuse močnih vojaških sil osišča, ki so si prizadevale, da jih obkolijo in uničijo. Bahave nemške izjave, da so razbili in razpršili glavne partizanske sile, so torej brez dvoma prazne laži.

Drugi partizanski oddelki, ki se nahajajo na Hrvaškem, so glasom teh poročil v zadnjem letu dni nepedli in uničili 250 vlakov osišča.

— Jugoslav Information Center

BOMBARDIRANJE KISKE NA ALEUTIH

Mornariški department je naznanil, da so včeraj ameriški bombniki vprisrili največje bombardiranje japonske posadke na Kiski, ki šteje okoli 10 tisoč vojakov. Bombe so padle na letališče in utrjene postojanke. Zadetih je bilo več artilerijskih baterij.

Stara mati pri 31 letih

V Los Angeles, Cal., živi Mrs. Irene Welles, ki je stara 31 let, ki pa izgleda še tako mladostna, da bi nikdo ne bi mogel prisoditi, da ima že kako odraslo hčer, pa pri vsem tem je že stara mati in s ponosom pripoveduje, da je najmlajša stara mati mogoče na celem svetu.

Prikupljiva, temnolasa Mrs. Welles je bila te dni tako razburjena, da je omedlela, ko so ji sporočili, da je njena 15 let stara hči Mrs. Neta Mae Peterson dobila sina Roberta Dale. Njen mož Robert Byron Peterson je star 24 let in je zaposlen pri obrambnem delu.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

50th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7.— Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1243

KONEC MUSSOLINIJA

Mussolini je “odstopil”.

Kadar se prične ladja potapljati, pravijo mornarji, da jo zapuste podgane. Italjansko potapljačjo se ladjo je zapustila podgana, toda ne prestovoljno, temveč jo je kralj pahnil čez krov.

Če je Mussolini še živ, varnega zavetja ne bo mogel najti nikjer. Italjani ga sovražijo, Nemci ga zaničujejo, nobena nevtalna država pa mu ne bo mogla dolgo časa dati zaščite, kajti med zavezniške je že sklenjeno, da bo vsakega krivca in zločinca v tej vojni zadela zaslužena kazen. In mnogo zločinov je bilo storjenih na Mussolinijevo povelje.

Samo v Sloveniji je bilo storjenih toliko zločinov, da če bi bilo sto in sto Mussolinijev in bi vsi plačali s smrtjo, ti zločini ne bi bili maščevani.

Skoro 21 let se je ta zločinec vseh zločincev zdržal na krnilu italjanske vlade ter je držal doželo na vajah z neusmiljeno roko. Svoje diktatorsko vladjo je postavil s tem, da je mučil in moril svoje demokratske nasprotnike, podkupljal je politike ali pa jim dal dobre službe in je varal italjanski narod z lažnjivimi obljubami. Njegovi pajdaji v vladi in po drugih odgovornih mestih so bili gangsterji, najpodlejši ljudje med podlimi. Vstrahili se niso pred nobenim zločinom, pred nobenim umorom, samo za svoje življenje so bili v strahu. In če je bilo treba obvarovati svoje življenje, jim ni bilo mar, če je zeto padlo sto glav.

Mussolini je oropal svojo lastno deželo in po njej razsel korupcijo. Zastrupil je možgane mladine in pohujšal ter pokvaril mišljenje cele generacije.

Iz dežele je napravil živinski hlev, kajti nikdo ni smel govoriti molčati je moral kot neumna živina, četudi udrihaš po njem z bičem. Nikdo ni smel niti zaviliti, kot zavili pes, kadar je tepen. Zalajati pa sploh ne!

Pa s svojim hlevom ni bil zadovoljen; imeti je hotel še večji hlev in v njem še več živine, ki bo pohlevno molčala. Spravil se je nad majbne narode, da jih podjarmi, toda podjarmil je samo Abesince in s tako krutostjo, ki ji ni primere v zgodovini. Tudi Grke je hotel podjarmiti, toda so se mu hrabro postavili v branu in že je izgledalo, da ga bodo vrgli v morje, ko mu je prišel Hitler na pomoč.

Del Slovenije je zasedel samo s Hitlerjevimi dovoljenjem, toda v njej je vpeljal tako strahovladjo, da bi se take vlade sramoval tudi največji barbar.

Mussolini je prvi oče fašizma, to je ideologije, nauka ali struje, ki daje vso pravico samo enemu človeku, vsi drugi, ki so pod njegovo vlado, pa so ponižni in pokorni sužnji.

Mussolini je bil prvi, ki je vpeljal ta način vlade, toda na severu se je pojavila ravno taka propalica, kot je Mussolini, in je pričela njega posnemati. Hitlerju je bilo všeč, kar je delal Mussolini in je skrajša postal njegov učencec, slednjic pa njegov gospodar, tako da zadnji dve leti Mussolini ni bil več gospodar Italije, temveč njegov učencec Hitler. In obta sta nad človeštvo zvalila sedanje strahote.

Zadnja dva tedna je že zahajala Mussolinijeva zvezda, kajti oglasil se ni nikjer in nikdar, niti tedaj, ko bi se moral obprilki zavezniškega vpada na Sicilijo. Mesto njega je bilo večkrat slišati generalnega tajnika fašistične stranke Carlo Scorza.

Scorza je odpadnik slovenskega naroda po imenu Škorec, kakor je bil prejšnji generalni tajnik Staraze, čegar pravo ime je bilo Stare, katerih imen je vse polno na Krasu, Suvich, ali prav Suvič, ki je bil dolgo let fašistični vnanji minister in nazadnje poslanik v Washingtonu, je bil sin hrvatskih starišev iz Istre.

Vsi ti fašisti, izdajalci svojega naroda, so šli z Mussolinijem in hvale Bogu!

Nič več ne grmi Mussolinijev glas z balkona Venezia palače, da bi oznanjal pridobitve svoje armade in povzdigoval v oblake dvatisočletno italjansko kulturo.

Upamo, da je Mussolini utihnil za vedno.

Zapiranje bančnih podjetij v Srbiji

Wiener Tagblatt prinaša v svoji številki od 10. junija naslednji članek:

“V mesecu aprilu 1941 je poslovila v Beogradu 89 bančnih podjetij, od katerih jih je le 25 dobilo pooblaščenje, da nadaljuje svoje posle. 23 bank je bilo primoranih, da se združijo z drugimi podjetji, a 35 jih je bilo likvidiranih. Za 6 bančnih podjetij odločitev še ni padla.

Na ozemlju, ki stoji pod upravo komandanta Srbije, je do bilo 18 bančnih podjetij — od 188 — dovoljenje, da nadaljuje

svoje posle. 25 jih je dobilo pooblaščenje, toda pod pogojem, da povečajo svojo glavnico. 75 se jih je moralo spojiti z drugimi bankami, a 70 jih je bilo likvidiranih.

V Banatu je bila izvedena koncentracija bančnih podjetij. Od 54 tamošnjih bank jih je dobilo 19 dovoljenje brez posebnih pogojev, 6 jih sme delovati po določenih smernicah, tri so bile spojene z drugimi kreditnimi zavodi, 20 je likvidiranih, a 6 jih sme nadaljevati svoje posle do preklica.

MLADI JUNAKI

To pišem v spomin otrokom junakom neke na Primorskem pred mnogo, mnogo leti — o nim otrokom, ki so sedaj fantje in moške in se danes bojujejo na različnih bojnih poljih, med guerilci na gorah in v gozdovih. In je skoraj gotovo marsikateri med njimi že dal svoje življenje v boju proti največjemu sovražniku Slovanstva.

Bilo je oni čas po svetovni vojni, ko so gorele lišje po slovenskih krajih na Primorskem in v Istri. Oni čas, ko so se italijanske ječe polnile z našimi ljudmi. In so naši ljudje nalivali z ricinovi moljem. Takrat, ko so morali Slovenci smeti s sten Prešerna in Gregorčiča in na njih mesta postaviti italijanskega kralja in kraljico. V naši vasi je bilo takrat mrtvaško tiho. Starejši ljudje so hodili po svojih opravkih, na njih obrazih je sijala žalost in jeza.

Naša vas se je nahajala v lepi dolini, pri kateri se je prav zraven dvigal visok hrib. Vzelo je najmanj do tri četrt ure od naše vasi in je bilo treba plezati po strmi stezi med kamenjem, da si prišel na vrh. Za onim hribom se je nahajala velika vas, kjer so živeli izvanredno zavedni Slovenci. Ker se je vas nahajala na hribu, so imeli srečo, da ni bila tako obiskana od italijanskih orožnikov in vojaštva. Oni čas je bilo slovensko petje strogo prepovedano. Tudi v naši vasi so fantje in starejši ljudje ubogali in naše petje je utihnilo. Kako naj eden tudi poje, ko mu srce kravi radi krivice, ki jih povzroča tujec na naši zemlji? Ali utihnilo ni petje otrok iz vasi na hribu. Kakor hitro je postalo temno, se je oglasila pesem otrok na hribu, kamor ni mogel nobeden italijanski orožnik, posebno v temi ne. Petje ni bilo ubrano ker peli so najbolj glasno, kar je kateri mogel. Hoteli so, da jih sovražnik sliši v drugih vaseh v dolini. Pri nas jih je bilo slišati in razumeti vsako pesem. Nikdar mi ne bodo šle iz spomina, ki sem jih tolikokrat slišala. Par onih pesmi se je glasilo:

Jugoslovanska mati, nemož tugovati, zovi, samo zovi, svi čezo Sokolovi

zate život dati. Srb, Hrvat, Slovenec spletajo ti veneč, homo mi Sokoli, v boj za našo pravo. Črveni beli zeleni, to so vrage skeleni; hojmo mi Sokoli v boj za našo pravo.

Druga pesem, ki so jo vsaki večer peli, se je glasila:

Amerika, Amerika, kaj studiraš? da nas nočeš odrešiti? Primi za pero in zapiši to, da pod Jugoslavijo spadamo. Štirinajst točk si naredila, svobodo vsem si obljubila. Zakaj na nas si pozabila? V Versajlu so nas izdali Lahom so nas v dar dali; kako se nam sedaj hudo godi! Avstrije ni več, Italija noče več preč Jugoslavija primi za meč!

In zopet treja: Hej Slovenci, kje so naši bratje, Hej Slovenci, kje je naša kri? Na Balkanu, tam so naši bratje, Na Balkanu, tam je naša kri! Hej Slovenci, kje so naše meje? Hej Slovenci, kje je naša kri? Za Gospo sveto, tam so naše meje; za Gospo sveto, da tam je naša kri!

Hej Slovenci, kje so naše meje? Hej Slovenci, kje je naša kri? Tam pri Piavi, tam so naše meje tam pri Piavi je naša kri!

In nikoli ni večer minul brez pesmi “Lepa naša omovina,” in “Hej Slovenci”. Včasih je nastal mal odmev, slišalo se je glas enega od dečkov: “Fino Piava, lingva slava!” (Do Piave je jezik slovenski.)

Italijanski orožniki so poizvedovali, čegavi so oni otroci, kdo jih navdušuje za petje take pesmi. Ali zvedeti niso mogli nič. Nekaj ljudi je bilo odpeljanih v ječo iz one vasi na hribu. Ali petje otrok se je vseeno nadaljevalo.

Tudi v naši vasi so italijanski orožniki poizvedovali in grozili, kaj se bo vse zgodilo, ako se petje ne preneha. Moj oče, mirna, potrpežljiva in dobra duša je večkrat rekel: “Zakaj stariši ne ustavijo petja otrok, ker ne bjo prineslo nič tlu gega kot večje preganjanje?” Kjo se je neki dan kot blisk

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

Št. M571—Na Marijance, polka
Kje so moje ročice
Marička pegla—polka
Duquesne University
tamburica orkester

Št. M575—Terezinka polka
Na planincih—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za toz. cenik in cene plošč—se obrnite na: JOHN MARSICH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

raznesla novica po vaseh, da so fašisti v Trstu zažgali Slovenski Narodni Dom in ne samo Dom, ampak da je tudi mnogo slovenskih ljudi zgorelo v njem, je ljudem pri nas gledala groza iz oči in želja po maščevanju iz obrazov. Na mojem domu smo bili tiho. Mama in sestre so hodile okrog z objokanimi očmi. Oče je bil miren, samo oči so mu bile bolj udrtne na njegovem tankem izmučenem obrazu. Oni večer so otroci na hribu vpiili in prepevali bolj glasno kot kdaj prej. Pri koncu so jim postala grla hripava, da ni skoraj bilo mogoče razumeti pesmi. Minulo je nekaj tednov po tragediji v Trstu. Oče je pripravil voz zvečer. Drugo jutro zgodaj je imel namen iti v Trst po opravkih. “Ta mala mora z menoj,” je rekel mami, “ne rad potujem sam. Naj si vse nocoj pripravi, ker bova odšla zgodaj jutraj.” Ko smo zvečer sedeli pri večerji, je rekla mama: “Ali boš šel pogledat — predno je utegnila končati stavek, jo je oče prekinil: “Zakaj bi hodil gledat?” je dejal “kaj bo to pomagalo? Človek ne more z glavo ob steno. Skoraj gotovo tudi ne bom imel časa,” je hitro dostavil. “Imam mnogo opravkov v Trstu!” Opazila sem, da so mu mišice na obrazu trepetale. Komaj je premagal notranje razburjenje. [Ko sva drugi dan hodila po Trstu sem jaz dosti mislila na Slov. Nar. Dom ali ga bo šel oče gledat. Bilo je že popoldne ko sva končala s kupovanjem. “Sedaj pa zopet proti domu,”

RABIMO ŠIVALKE

na moške klobuke, dolga sezija. Vsaka dobi ene vrste kito in block za celo sezono. Najvišja plača.

Good Value Hat & Cape Company, Inc.,
19 West 4th Street
New York City
(7—27 to 8—1.)

ZENITNA PONUDBA

Vdova srednjih let, vesele narave, bi se rada seznanila z rojakom, kateri potrebuje dobro gospodinjjo. Pišite na naslov: “Vdova”, c. of Glas Naroda, 216 W. 18th Street, New York 11, N. Y.

“SPANISH IN 20 LESSONS”

— Španščina v 20-ih nalogah. — Špansko-angleška slovnica. — Spisal jo je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikrašana. Od prve do zadnje strani je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker smo se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nizko ceno.

Po tej priložnosti stopnjevalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine.

Praktično pčenje ima kar najmanj nezanimljivih in zapletenih slovnčnih pravil ter vas učí brati, govoriti in razumeti španško.

RAZGLEDNİK

KAKO BO MUSSOLINI KONČAL

Poznani ameriški časnikarski poročevalci H. R. Knickerbocker, ki je vedno tam, kjer so v teku največji svetovni dogodki, se sedaj nahaja z ameriško armado na Siciliji, od koder poroča, da se Mussolini nahaja v takih škripcih, da si bo moral vzeti življenje.

Knickerbocker o tem poroča:

“Mussolini bo zvršil samomor,” sta rekla dva carinska uradnika.

“Mussolini bo umrl od svoje lastne roke,” sta rekla dva duhovnika.

“Il duce bo brez dvoma storil svojo dolžnost ter se bo ravnal po tem, kar nas je učil, da rešji umrje, kot pa bi zbežal,” je rekel nek visok fašistični uradnik v Mazzerrinu.

“Mussolini nima druge izbire kot se usmrtili,” je rekla neka grofica, ki ima veliko posestvo ob sicilski obali.

To je samo nekaj odgovorov na Knickerbockerjevo vprašanje: “Kaj bo storil Mussolini sedaj, ko je padeč njegove vladavine gotov?”

Vsi Italijani, katerim je bilo stavljeno to vprašanje, navadno kmetje, obrtniki, meščani in uradniki, brez vsake izjeme, so odgovorili, da je Mussolini prišel do svojega konca in da more zapustiti ta svet samo s samomorom.

Vprašanje pa je, ako bo Mussolini imel tako močne živce, kot jih imajo Japonci, da si bo pomagal na drugi svet.

V tem kritičnem času italjanske in fašistične zgodovine milijoni Italjanov berejo napis na bronasti plošči, ki visi v vsakem fašističnem uradu: “Če grem naprej, sledite mi; ako bom šel nazaj, me ubijte!”

In ko si je Mussolini izmislil ta izrek, je gledal daleč v bodočnost.

Konec Mussolinijevega vladanja je tu in Italjani sami so ga veselili, ker se bodo sedaj oddahnili.

Mussolini si je italjanskemu narodu najbolj zameril, ker se je zvezal s Hitlerjem. “Kako moremo spoštovati Mussolinija, ko se je popolnoma vklonil Hitlerju!” pravijo.

Mussolini je pri svojem narodu izgubil vse spoštovanje in zanj je prišel čas, da je moral oditi.

“Oče,” sem rekla tiho, “oni starček joka.” Takrat se oče ni mogel več premagovati. Njegov glas je postal hripav in mu je šlo na jok. “Kde ne bi jokal!” je dejal “kaj so storile zverine!”

“Pojdimo domov,” je dejal, “hitro; pozno je!” Hitel je naprej pred menoj, videla sem ga, kako si je brisal solze.

[Ko sva prišla do hlevov, je oče nekam izginil. Čakal je neke, da so se mu živci malo pomirili. Tisti dan je bilo prvič, da sem videla očeta jokati. Molče sva se odpeljala proti domu. Več ur ni spregovoril nobene besede. Ko sva se bližala domu, je dejal: “Ne omenjaj nič doma — posebno mami no. Bilo je bo še bolj hudo. Še tako joka preveč. Bojim se,” je dejal, in se malo nasmehnil, da bodo njene lepe rjave oči izgubile vso lepoto, ako bo toliko jokala. Ti si mlada; ti boš še čakala boljše čase; ne vem, če bova midva z mamo. Tako ne more vedno biti; še bodo vojske. Naši ljudje prodajajo posestva in odhajajo v Jugoslavijo. To kar hočejo, našo lepo zemljo, nas pa pregnati! Ni prav, da naši ljudje odhajajo, tukaj bi morali ostati do zadnjega. Jugoslavija,” je dejal čez nekaj časa, “tudi ni varna. Tudi njo bodo še preganjali. Ako bi bil bolj mlaj,

“Oče,” sem rekla tiho, “oni starček joka.” Takrat se oče ni mogel več premagovati. Njegov glas je postal hripav in mu je šlo na jok. “Kde ne bi jokal!” je dejal “kaj so storile zverine!”

“Pojdimo domov,” je dejal, “hitro; pozno je!” Hitel je naprej pred menoj, videla sem ga, kako si je brisal solze.

[Ko sva prišla do hlevov, je oče nekam izginil. Čakal je neke, da so se mu živci malo pomirili. Tisti dan je bilo prvič, da sem videla očeta jokati. Molče sva se odpeljala proti domu. Več ur ni spregovoril nobene besede. Ko sva se bližala domu, je dejal: “Ne omenjaj nič doma — posebno mami no. Bilo je bo še bolj hudo. Še tako joka preveč. Bojim se,” je dejal, in se malo nasmehnil, da bodo njene lepe rjave oči izgubile vso lepoto, ako bo toliko jokala. Ti si mlada; ti boš še čakala boljše čase; ne vem, če bova midva z mamo. Tako ne more vedno biti; še bodo vojske. Naši ljudje prodajajo posestva in odhajajo v Jugoslavijo. To kar hočejo, našo lepo zemljo, nas pa pregnati! Ni prav, da naši ljudje odhajajo, tukaj bi morali ostati do zadnjega. Jugoslavija,” je dejal čez nekaj časa, “tudi ni varna. Tudi njo bodo še preganjali. Ako bi bil bolj mlaj,

“Oče,” sem rekla tiho, “oni starček joka.” Takrat se oče ni mogel več premagovati. Njegov glas je postal hripav in mu je šlo na jok. “Kde ne bi jokal!” je dejal “kaj so storile zverine!”

“Pojdimo domov,” je dejal, “hitro; pozno je!” Hitel je naprej pred menoj, videla sem ga, kako si je brisal solze.

[Ko sva prišla do hlevov, je oče nekam izginil. Čakal je neke, da so se mu živci malo pomirili. Tisti dan je bilo prvič, da sem videla očeta jokati. Molče sva se odpeljala proti domu. Več ur ni spregovoril nobene besede. Ko sva se bližala domu, je dejal: “Ne omenjaj nič doma — posebno mami no. Bilo je bo še bolj hudo. Še tako joka preveč. Bojim se,” je dejal, in se malo nasmehnil, da bodo njene lepe rjave oči izgubile vso lepoto, ako bo toliko jokala. Ti si mlada; ti boš še čakala boljše čase; ne vem, če bova midva z mamo. Tako ne more vedno biti; še bodo vojske. Naši ljudje prodajajo posestva in odhajajo v Jugoslavijo. To kar hočejo, našo lepo zemljo, nas pa pregnati! Ni prav, da naši ljudje odhajajo, tukaj bi morali ostati do zadnjega. Jugoslavija,” je dejal čez nekaj časa, “tudi ni varna. Tudi njo bodo še preganjali. Ako bi bil bolj mlaj,

“Oče,” sem rekla tiho, “oni starček joka.” Takrat se oče ni mogel več premagovati. Njegov glas je postal hripav in mu je šlo na jok. “Kde ne bi jokal!” je dejal “kaj so storile zverine!”

“Pojdimo domov,” je dejal, “hitro; pozno je!” Hitel je naprej pred menoj, videla sem ga, kako si je brisal solze.

[Ko sva prišla do hlevov, je oče nekam izginil. Čakal je neke, da so se mu živci malo pomirili. Tisti dan je bilo prvič, da sem videla očeta jokati. Molče sva se odpeljala proti domu. Več ur ni spregovoril nobene besede. Ko sva se bližala domu, je dejal: “Ne omenjaj nič doma — posebno mami no. Bilo je bo še bolj hudo. Še tako joka preveč. Bojim se,” je dejal, in se malo nasmehnil, da bodo njene lepe rjave oči izgubile vso lepoto, ako bo toliko jokala. Ti si mlada; ti boš še čakala boljše čase; ne vem, če bova midva z mamo. Tako ne more vedno biti; še bodo vojske. Naši ljudje prodajajo posestva in odhajajo v Jugoslavijo. To kar hočejo, našo lepo zemljo, nas pa pregnati! Ni prav, da naši ljudje odhajajo, tukaj bi morali ostati do zadnjega. Jugoslavija,” je dejal čez nekaj časa, “tudi ni varna. Tudi njo bodo še preganjali. Ako bi bil bolj mlaj,

Note

20
KLAVIR ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Maribor Waltz
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Marička, peglaj!
- * Barčica
- * Mladi kapetane
- * Gremo na Štajersko
- * Štajerji
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana marelja
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptica ta mala
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Kadar boš ti vandrat bel

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Naročite pri: K N I G A R N I Slovenic Publishing Co.

New York 11, N. Y. 216 W. 18th Street

KUPOJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS & STAMPS

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Clanstvo: 62,000

Premoženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP J

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kratka Dnevna Zgodba

JANKO MUZIKANT

P. MIKLAVEC:

Prislo je to stvarce na svet nežno, slabo. Botre, ki so se zbrale pred posteljo mater, so majale z glavami, kakor nad materjo, tako nad detetom. Kovčica Simonova, ki je bila najmodrejša, začela je bolnico tolažiti:

"Pustite — pravi — da vam prižgem biagoslovljeno svečo; že bo skoraj po vas, moja kuma; potreba se vam je podati na oni svet in poslala bi po duhovnika, da bi vam grehe odpustil."

"Da," pravi druga, pa fanta bo mahoma treba krstiti; on se duhovnika ne dočaka, nikar torej čakati na poslednje vzdihljaje."

Tako govoreč je prižgala svečo in potem vzemši dete, priškropila ga je z vodo, da je priložilo koj mižati in je rekla:

"Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in svetega Duha in ti dajem ime Janez; a sedaj pa duša krščanska idi, odkoder si prišla — Amen!"

Toda duša krščanska ni imela nikakor volje oditi odkoder

je prišla ter zapustiti slabotno telo — marveč je začela sukati z nogami tega telesa, kolikor je mogla, ter plakati, da si tudi tako slabo in žalostno, prav kakor so dejale botre "ko bi ga kdo odiral, ali kaj!"

Poslali so po duhovna, ki je prišel, storil svoje in odšel; bolnici se je zboljšalo. Ož teden je že šla žena na delo. Deček pa je komaj živetaril, toda živi in četudi je v četrtem letu okukala ga je k u k a v i o a še bolnega, se je končno nekoliko popravil in tako je dospel v deseto leto svojega življenja.

Bil je vedno beden in opaljen, z napetim trebuhom in upadlega obraza; lase je imel kakor konoplje, skoraj bele in vsipa-joče se mu na jasne, velike oči, ki so gledale na svet kakor vprte, v brezkončnost. Pozimi je sedel za pečjo in plakal tiho vsled mraza a včasih tudi od gladi, ako mama ni imela kaj dati v peč ali vložiti v ranglje; poleti je hodil v srcaji, prepa-sani z krajnikom in s slamnikom izpod katerega obrobilne strehe je gledal kakor ptič z glavo navzgor. Mati, revna najemnica, živeča od dne do dne, ga je morebiti tudi po svoje ljubila, a tudi često pretepla in ga imenovala navadno "sprevezek". V osmem letu je že hodil kot črednik za živino, ali, ako v bajti ni bilo kaj jesti za borovnicami v gozd. Da ga tam volk ne pojedel, branilo je usmiljenje božje.

Bil je to fant brez živahnosti in kakor vaški otroci, pri govoru prst v usta pokladajoč. Ljudje si niso mislili, da se od-joči, a še manj da bi se mati udakala pri njem tolažbe, kajti tudi za delo je bil zanikern. Ni znano, odkod se je to vzelo, ali na eno stvar je bil res pravi volk. Na godbo. Povsod je tudi godbo slišal in ko je nekoli odrasel, že tudi o ničemur drugem ni mislil. Ako je šel v les za živino, ali po jagode, vrnil se je običajno brez jagod in je rekel ves vzpet: "Mati, kako je tam v gozdu "grlalo".

In mati na to:

"Zagodem ti jaz, zagodem! Ne boj se!"

In res mu je napravila včasih z brezovko godbo. Fantič je kričal, obetal, da tega več ne boče in tudi mislil, da je nekaj tam v gozdu igralo. Kaj! Je mar on vedel! — Smreke, bukve, brezje, javori, vse je godilo — ves gozd in hosta!

A tudi jek. — Na polju mu je igrala kobilica, na sadonosniku pod bajto so čvrčljali vrabci, da so se kar črešnje tresle! Na večer je poslušal glasove, kar jih je bilo slišati na vasi in si mislil, da vsa vsa igra. Ko so ga poslali na delo, naj bi gnoj na njivi razmetaval, pa mu je igral celo večer v vilah.

Opazil ga je tako enkrat nadzornik stoječega z kodrastimi lasmi in poslušajočega veter — nato je odpasal jermen in mu je dal nekaj za spomin. Toda kaj je to pomagalo! Ljudje so ga imenovali "Janko muzikant!" Na pomlad je utekel od doma delati piščalke poleg struge. Ponoči, ko so začele regljati za-be, a čvrčki na lokah, murni po rosi brnati — ko so peli petelini za plotni, tudi on ni zamogel spati, marveč je poslušal in Bog sam ve, kakšno godbo je on v temi vsem zaslišal. V cerk-kevi ga mati ni mogla vesti, kajti ko bi zadonele orglje in zapeli s sladkimi glasovi, pa bi se mu kar temno storilo in

oči bi mu zlele kakor iz drugega sveta.

Čuvaj, ki je hodil v noči pevasi, ter da bi ne zaspal, prešteval zvezde na nebu, je videl mnogokrat Janka v beli srcaji bližajočega se v temi k krčmi. Tam so ljudje plesali in peli. Okna so žarila od svetlobe in vsak predmet, zdelo se je, da drhči, poje in igra — a Janko je poslušal.

Kaj bi on dal za to, ako bi mogel imeti takšne gosli, tenko pojoče! Take pevajoče deščice. Da, ali odkoder jih dobiti? Da bi mu dovolili vsaj enkrat vzeti v roke kaj takšnega! Kako tudi dovoljeno mu je bilo samo poslušati in to je tudi poslušal, dokler se ni oglasil za njim čuvajev glas v temi:

"Ne boš šel že domo, ti tra-pež!"

Takrat je stekel s svojimi bo-simi nogami proti domu in za njim je bežal glas gosli.

Kdaj je le zamogel slišati gosli, ali na požinkih, ali na kakšni veselici, to je bil zanj velik praznik. Zlezel je potem za peč in nič ni govoril po cele dni, gledajoč kot maček s bleščenimi očmi iz teme. Nato si je sam napravil gosli iz skodle in konjskega repa, toda niso hotele tako lepo igrati kakor one v krčmi, škripale so tiho, jako tiho, skoro kakor mušice ali komarji. Godil je na nje od jutra do večera, četudi je zato dobival od matere takih, da je izgledal kako nedozorelo jahol-ko. Toda takšna je bila njego-va narava. Fant je hušal ne-prestano bolj, trebah je imel vedno večji, lasi čedalje gostej-se in oči čedalje širokeje odpr-te in tudi najpogostejše z sol-zami zalile.

Povsem ni bil takšen kot dru-gi otroci, bil je bolj podoben njegovim goslim, ki so komaj škripale. Naposled je tudi u-miral od gladi, kajti živil se je največ s svežim sadjem. To-

da ta težnja mu ni dobro izpad-la.

V graščini je imel gosli lokaj in igral na nje po cele ure, da bi se dekletu dopadel. Janko se je včasih pripil pod dre-vjem k odprtim vratom, da bi si jih bližje ogledal. Visele so na steni naproti vratom, torej je revež pošiljal od tam svo-jo dušo k njim, kajti zdelo se mu je, da so zanj nekaka nedosegljiva svetost, katere se niti dotakniti ni vreden; In vendar jih je pozelel. Hotel bi jih imeti najmanj vsaj enkrat v roki, vsaj enkrat si jih bližje ogledati. Bedno, malo fantov-sko srčec je kar skoprnelo ob tej misli.

Neke noči ni bilo nikogar v sobi. Gospoda je že od davna bivala v tujini; dim je bil za-puščen torej je lokaj presedo-val na drugi strani pri gospej sobarici. Janko potuhnen pod dtevesi, gledal je že dolgo sko-zi široko odprte duri na cilj svoje težnje. Meseec je bil baš v šcipu in pošiljal svojo belo svetlobo skozi okno v sobo, Ta-krat v globoki temi se je videlo kako je bila svetloba gosli sre-brna. Zlasti nabobrel struno-snosnik je bil osvetljen tako močno, da je Janko komaj za-mogel gledati na nje. Nate-zalniki na njih so se svetili ka-kor kresnice in locen poleg ka-kor srebrni prod.

"Ah, vse je bilo lepo in v res-nici čarobno; Janko je tudi gledal čedalje poželjivejše. Prituh-njen v temi, z lakti vrtinji ob-shuššana kolena in odprtimi-usti, je gledal in gledal. A strah ga je zadrževal na mestu pa nekakšna nepremagljiva moč ga je gnala naprej. Je-li to bilo čarodejstvo ali kaj? A v tej jasnosti so se gosli dozdev-no približevali k njemu. Vča-wih je njih žar ugašal, da bi se-žez hip vnovič še bolj razplam-til. Mdetem je zaspešetal veter, zašumelo so tiho drevesa:

"Idi, Janko — v sobi ni ni-kogar — idi Janko!"

Bedna, mala in sključena po-stava pomikala se je polagoma in previdno naprej in medtem je slavec tiho poživževal: Idi, pojdi, vzemi!

Bela srcaja se je čedalje bolj bližala k vratom. Na pragu so-be je bilo slišati urno dihanje bolnih prsi otroka. Trenutek je, in bela srcaja je izginila in

le ena bosz noga še ostala za pragom. Janko se je plazil ti-ho in previdno a vedno ga je strah navdajal. Njegovo giba-nje je postalo urno, dihanje kratko in piskajoče in pri tem ga je obdala tema. Tihi poletni blisk, preletevši med vzhodom in zahodom, je osvetil še en-krat notranjost sobe in Janka pred goslimi, z glavo molečo navzgor. Toda blisk je premi-nil, mesec zakril oblak in že ni bilo nič videti, niti elišati.

Čez trenutek se je čul iz te-mie glas, tih in plašljiv, kakor bi se kdo nepozornic strun do-taknil.

Surov, nekako zaspani glas, prihajajoč iz kota sobane, po-vprašal je: "Kdo je?"

Vžigalica je jela migljati po-steni, storilo se je svetlo in po-tem — Ej Bog! Slišale so se kletve, udarci, jokanje otroka, klicanje, lajanje psov, migota-nje luči po spalnicah, trušč v celem dvoru.

Na drugi dan je bedni Janko stal že pred sodnijo pri vsakem sodniku. Imeli so ga tam so-diti kakor tata, Gledali so ga tam sodnik in porotniki, kako je stal pred njimi s prstom v ustih, pobit, ne vedoč kje je in kaj hočejo od njega? Kako so-diti takega reveža, ki ima bo-rih deset let in jedva na nogah stoji? Poslati ga mar v ječo — ali kako? Potreba je pri tem imeti nekaj usmiljenja nad o-troci. "Naj ga vzame čuvaj, naj mu da okusiti brezovke, da bi drugikrat ne kradel in proč je vsa reč."

Poklicali so Staha, ki je bil čuvaj. Stah je pokimal s svo-jo mršavo, živalsko glavo, vzel Janka pod pazduho in ga kot mačko odnegel k skednji. Dete, ali ni razumelo, za kaj tu pojde, ali pa se preveč prestrašilo, se ni oglasilo z eno besedo. Mar ne ve, kaj z njim store? Šele ko ga je Stah pograbil v skednju s pestjo, raztegnil na zemlji in začel po njem mahati s brezov-ko, je Janko zakričal:

"Mati, mati!" a čim več je Stah bil, tem slabotnejši in sla-botnejši so bili vzkiiki Janka, da je čez kratko časa povsem utihnil.

Nesrečne zlodjeve gosli! — Ej neumni, hudobni Stah! Kdo o-troka tako tepeš Saj je bil ta-ko majhen, slaboten in komaj še pri življenju.

Prišla je mati, pobrala otro-ka, toda morala ga je nesti do-mov. — Drugi dan Janko že ni več vstal in tretjega dne je po-čival spokojno na postelji pod materinim ogrtačem.

Lastavice so čvrčale v črešnji ki je rasla pod oknom; žar son-eca je vhaljal skozi šipe in obil-oval razkodrano otročjo glavo in lice. Oni žar je bil kakor prod, po katerem bi imela fan-tova duša oditi. Dobro, da je vsaj v času smrti vhaljala po ši-roki solnčnati poti, kajti v živ-ljenju je hodila po trnjevi poti. Ta čas so shuššane prsi zganile še enkrat in obliče otroka je bilo zamaknjeno v odprto okno. Bil je večer in dekleta, vrača-joče se od sena prepevale. — Janko je poslušal nočoj posled-njikrat, kako vas igra. Na po-liec pred njim so ležale njego-ve gosli iz skodelj. Naglo se je razjasnilo lice umirajočega o-troka, in izbledih usten je pri-hajal šepet: "Mati —"

"Kaj je sinko!" se je ogla-sila mati, katero so dušile solze. "Mati, Bog mi da v nebesih gotovo prave gosli!"

"Da ti, sinek, da" je de-ja-la mati, toda ni mogla dalje govoriti, kajti iz njenih prsi je izbruhnila presunljiva žalost, torej je zaječala samo: "O, Je-zus, Jezus!" ter padla z licem na škrinjo, kakor bi izgubila pamet, ali kakor človek, ki vi-di, da ne more zbraviti smrti svojega zaljubljenca.

Pa ga tudi ni mogla, kajti ko je vnovič pogledala otroka, je bilo njegovo lice nepremično, važno, mračno in zategneno. — Solnčni žar je tudi odšel. — Po-koj ti Janko!

ZA ZMAGO KUPUJTE VOJNE BONDE IN ZNAMKE

HIŠA IZ STEKLA IN ALUMINIJA

Dva italijanska arhitekta sta za rintske svetovno razstavo l. 1942 izdelala načrt svojevrstnega zabavišča. To bo zgrad-ba iz stekla in aluminija. Ime-la bo obliko kocke.

Iz notranjosti je imel obisko-valet na vse strani razgled na okolico, a ponoči so posebni svetlobni efekti spremenili ce-lo zgradbo v velik, bliskajoč se dragulj. Prilike je bilo ve-liko, nad akvarij postavljeno stekleno plesišče. Od spodaj je žarela mnogobarvna luč, ki je čarobno osvetljevala tudi vodna bitja v akvariju.

NAZADOVANJE LEDNI-KOV V ANTARKTIDI

Kakor je Byrdova antarktična ekspedicijska ugotovila, ledniki v teh krajih čedalje bolj naza-dujejo. Sedaj neki udeleženci te ekspedicijske razlega ta pojav ne s tem, da bi postajalo v An-tarktidi morda topleje, temveč baš nasprotno s tem, da tem-perature tam v zadnjih letih pada. Baš hudi mraz zavira nastajanje lednikov.

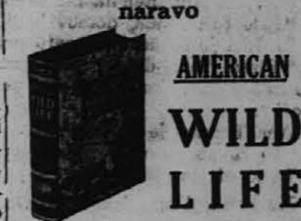
[Ledniki "živijo" od snega, a če je mraz tako hud, da ne nastajajo več sneženi meteži, tedaj mora lednik tako rekoč gladovati in požirati samega sebe. Isti pojav so v ostalem opazovali tudi v severnem po-larnem pasu.

NEBODNI RAZBOJNIK

Nekemu mladeniču v San Francisco, ki mu je pošel drob-nič in ki si je hotel vse eno pri-voščiti vesel večer, je šinilo v glavo, da bi zaigral razbojnika. Med mimoidočimi si je poi-skal gospoda, o katerem je lah-ko menil, da ima kaj v svoji denarnici, stopil je k njemu in ga pozval, naj dvigne roke.

"Napađeni" se je zasmeljal, da mu je pošinel obraz, potem je mladeniču prijazno oklenil

Knjiga je posebno pri- vlačna kot darilo za mla- deniča, ki se zanima za naravo

V knjigi je natančno popisano živ-ljenje posameznih živali, žvečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro stvarstvo, knjigobral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo nameravano to ve-liko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjč našla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem pri-nadu POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AME-RISKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitekno bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter sled-njč ribič, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VO-DAH.

Poleg poljudnega popisa tu pripo-vedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fo-tografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje osnove, ptice, ribe, ka-če in živali, ki so ravno tako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s slatimi škrami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:
KNJIGARNI Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
New York 11, N. Y.

roke z lisicami in mu veli: "Naloteli ste na napačnega. Jaz sem policijski nadzornik."

Sedaj \$2

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini iz naci-faš-tičnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Velezanimiva knjiga o razmerah in trplje-nju našega naroda v stari domovini. — Do-sti naših rojakov se še vedno ne zaveda v polni meri, kake strašne stvari so se dogo-dile v starem kraju, a knjiga pa jim bo da-la jasno in pregledno sliko o strašnih do-godkih, ki so spremenili lepo in cvetočo Slovenijo v eno samo veliko bolečino, ki peče, žge in mori naš slovenski narod na njegovi lastni zemlji.

Knjigo lahko naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

To je zadnja zaloga in v omejenem šte-vilu. Zato priporo-čamo, da kdor si že-li nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zala-ga poide, je ne bo mo-goč nadomestiti do konca vojne.

- Slovenski:**
- KVIŠKU SRCE** (Štev. 415) 2 1/4 x 3 3/8 inčev; 224 strani. Cena 75c
- RAJSKI GLASOVI** (Štev. 408) 2 1/4 x 4 inčev; 255 stra-ni — Vsevir Sv. Krišev Pot. Cena \$1.50

- NEBESA NAŠ DOM** (Štev. 415) 2 1/4 x 4 1/4 inčev. Cena \$1.—
- RAJSKI GLASOVI** (Štev. 355) 2 1/4 x 3 3/8 inčev, v be-lem celoidu; 384 strani. Cena \$1.—
- Angleški:**
- KEY OF HEAVEN** Fino vezano; prvovrstna izdelava; v umetnem usnju. Cena \$1.—

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th St., New York 11

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kda imate plačano naročnino. — Prv številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam priha-nite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate pra-vočasno naročnino poravnati. Po-šljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naro-čnino.

- California: San Francisco, Jacob Laushin*
 - Colorado: Pueblo, Peter Cullig; Walsenburg, M. J. Bajuk*
 - Indiana: Indianapolis: Fr. Markich
 - Illinois: Chicago, Joseph Bevič*; Chicago, J. Fabian (Chicago, Cle-ro in Illinois)
 - Joliet, Jennie Bambich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Martin Dolenc; North Chicago in Waukegan, Math Warsiek
 - Maryland: Kittsmiller, Fr. Vodopivec
 - Michigan: Detroit, L. Plankar*
 - Minnesota: Chisholm, J. Lukanch; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouff; Gilbert, Louis Vessel
 - Montana: Roundup, M. M. Pantis; Washoe, L. Champa
 - Nebraska: Omaha, P. Broderick
 - New York: Gowanda, Karl Strnlsha*; Little Falls, Frank Masto*; Worcester, Peter Rode*
 - Ohio: Barborton, Frank Troha*; Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Remik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumše; Youngstown, Anton Kikelj
 - Oregon: Oregon City, J. Koblar
 - Pennsylvania: Bensmer, John Jevnikar; Coonemugh, J. Brezovec; Coverdale in okolica, Jos. Paternel; Export, Louis Supančič*; Farrell, Jerry Okora; Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferenchak; Imperial, Vence Palčič; Johnstown, John Polants*; Krayn, Ant. Tauselj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Zpat*; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Steelton, A. Bren; Turtle Creek, Fr. Schifrer*; West Newton, Joseph Jovan
 - Wisconsin: Milwaukee, West Allis, Frank Skok; Sheboygan, Joseph Kakeš*
 - Wyoming: Rock Springs, Louis Tauchar*; Diamondville, Joe Rolich
- (*Zastopniki, ki imajo poleg ime-na *, so upravičeni obiskati tudi dru-ge naselbine v njih okrajih, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)
- Vsak zastopnik izda potrdilo za svo-to, katero je prejel. Zastopnik tudi priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"

Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

35

Izbrala si je posebno mizo, pri kateri je dajala za pijačo, tako da je pil, kdor je hotel. Bilo je to v bližini naše mize in vsaka beseda od tam se je čula pri nas. Čuli smo, kako je Ana Renata hvalila bratovo plesanje, ta pa je zopet večkrat glasno povedal, da je njegova plesalka najgrše dekle, kar jih je na svetu. Ni vsekala zbičem po njem, ampak prijazno je odgovorila:

“Ti pa si najvišji fant, kar jih ima dolina!”
Ni čuda, da je bil reva moj brat kar pijan od same kmetijske napihjenosti.

Medtem sem pozabil na Agato. Sedela je tik mene kakor pišče, ki se je izgubila od koklje. Kar naenkrat me je prišla za roko ter dejala:

“Pojdiva domov, Izidor!”
Opazil sem, da je blela, in ker je bila šibkega telesa, sem menil, da je bolna. Takoj sem osedlal konja, pri čemer sem še Juriju pripomnil, da je čas osedlati in odriniti domov.

Jurij in Ana Renata sta z enim glasom odgovorila:
“Kdo bo že sedaj domov hodil!”

In Jurij je še nekako osato pristavil:
“Plesal bom, dokler bom sam hotel! Tudi nisem več tako mlad, da bi sam ne poznal pota do Visokega in najsi bo gonoci!”

Ana Renata je pritrjevala:
“Pa ravno ponoči bova mamo prihajala.”
In zopet sta plesala.

Ko sva z Agato jahala od Gorenje vasi do Poljan, ni izpregovorila besedice. Tu in tam je lahno vzdihnila, kar mi ni slišo. Včasih je konj stopal hitreje, da se je dekle nehote pritisnilo k meni, kar sem občutil. Preobdala me je izkušnja, tudi sem bil nekaj vina preveč pil, kar pogreje kri človeku, zatorej sem, pozabivši na gospodarja, izustil vprašanje:

“Kaj vzdihuješ, Agata? Če ti je slabo se morda ustaviš v Poljanah!”

“Kaj naj mi bo slabo?” je odgovorila “pa vendar ne misliš, da mi bo slabo, če Jurij pleše s tisto gosposko vlačugo?”

Ta ostra beseda me je osupnila.

“Vlačuga ji ne smeš praviti. Iz dobre hiše je; njen stric je bil škof, kar ni mala reč! V Loki sem slišal, da so Skarlikijevi jako pošteni in bogata rodina, katera ima v Scheffertnom še draga posestva.”

Hladno je odgovorila:

“Zavoljo mene se lahko pajdaši z vsemi moškimi v Poljanski dolini — kaj meni mar!”

Iz Poljan sva jo krenila po tovarni poti proti Visokemu. Tedaj sem pričel:

“Jurij je lahkomisel in komaj bi bil za gospodarja na takem posestvu, kakor je moje.”

Zbadljivo se je oglasila:
“Naj se pa na Schefferten priženi — kaj meni mar!”
Nato jaz:

“Tudi meni ne bo drugega ostajalo, kakor da dobim nevesto na Visoko. Brez gospodinje ne bom mogel ostati.”

Zajokala je: “Ali ti ne gospodinjim dobro?”

“Ravno zato bi rad, da postaneš moja prava gospodinja — moja nevesta in moja žena, Agata!”

Nekaj je zastokala, da sem se obrnil proti nji. Oprijela se je z roko moje rame, ker bi bila sicer zdrknila s sedla. Usta je malo odprla, oči pa je dvigala plaho, da sem videl, v kako veliko stisko jo je spravila moja beseda.

“Pri ljubem Gospodu Jezusu, te prosim, Izidor,” je vzdihnila, “nikar mi ne govori kaj takega! Nimam nič — beračice ne boš vodil na Visoko!”

Že mi je silila beseda na jezik, da bi ji na pameten način razložil, da se njen stari oče posodil mojemu očetu veliko denarja, da se ta denar ni vrnil in da je sedaj vsaj polovica obeh visoških kmetij njena. Ob pravem času sem premislil, da se takih reči ne govori in da že še pride prilika, da se z Agato razgovoriva. Če ne bo ngovarjala drugega kakor beraštvo, es bo dalo vse urediti. Par let še prav lahko počakam, da postane Agata starejša in močnejša.

Nato sva molče jezdila do doma.

Jurij se je vrnil pozno v noč.

Drugo jutro sem se nekaj zalezal, ker sem bil od vina utrujen. Ko sem vstal, je belila Agata peč za kruh. Zdelo se mi je, da se pred pečjo z nekom razgovarja.

Ob steni sem se približal. V tistem hipu sem razložil, da je govoril Jurij:

“Ne bodi huda, Agata!”
Osabno mu je odgovorila:
“Ne vem, čemu naj bi bila!”

“Jurij je še pristavil:
“Ne bom več plesal z eno iz Scheffertna.”
Zasmejala se je:

“Zavoljo mene lahko plešeš z frajmanovo iz Ljubljane! Mene puščaj pri miru, pa bo prav!”

Stopil sem okrog stene pred peč. Agata se je takoj sklonila, pograbila dražja ter ga metala v ogenj. Jurij je odšel brez besede. Prav se mu je zgodilo, da ga je deklica tako odločno odgnala.

Prestali smo zimo. Jesen je bila lepa in dolga, zatorej smo se s stelje in kurjavo dobro preskrbeli, da smo v mrazu lahko izhajali. Posebnega nisimo doživeli, samo kaj nezatne ga, kar se je kmalu pozabilo.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

DR. MIHA KREK

O ZEDINJENI SLOVENIJI

(JIC.) — V trenutku, ko se je pokazala prva velika razpoka v zgradbi osiše, prinašamo s posebnimi veseljem naslednji govori dr. Miha Kreka z dne 4. aprila 1943.

Zedinjena Slovenija v federativni Jugoslaviji! To je narodni in državni program Slovencev.

Nismo ga izmašili šele tekom te vojne — nad sto let je star — ali v tej vojni smo ga izčistili, se zanj utrdili in zanj dali svoj težek krvni dar.

“Zedinjena Slovenija,” to geslo so napisali na svoje bojne prapore naši preporoditelji v revolucionarnem letu 1848.

S programom “Zedinjene Slovenije” je ustanovil voditelj koroskih Slovencev, Gregor Einspieler svoj prvi slovenski politični list v Celovcu. “Zedinjena Slovenija” je ona čudovito zaželjena deva, o kateri je sanjal in pel naš goriški slavček Simon Gregorič; Zedinjena Slovenija so svoje življenje posvetili naši prekmurški mučeniki — voditelji Ivanozni in brata Klekla. “Zedinjena Slovenija” je odmevala po ljudskih taborih prejšnjega stoletja v vseh krajih slovenske zemlje. “Zedinjena Slovenija” je bila od svojih velikih sinov poveljevana in od sovražnikov najbolj pljuvana in sovražena bojna tarča v dunajskem parlamentu in v vseh narodnostnih bojih pokojne in za večne čase pokopane Avstro-ogrske monarhije. Da bo polno življenje zaživela Zedinjena Slovenija, so ji svoja mlada življenja darovali Bidovec in njegovi somučniki na Bačovcih.

Zedinjene Slovenije iskat je šel slovenski narod na križev pot sedanje strašne vojne.

Nikdar pa ni ideal Zedinjene Slovenije nastopal sam zase. Kdorkoli bi čisti lepoti Zedinjene Slovenije podtikal kakršnokoli zahrbtno, sebično, separatistično misel, bi žalil ves idealizem Slovencev, ki se je nabral tekom desetletij pod geslom “Zedinjene Slovenije” v mozaik našega narodnega čustvovanja in stremjenja. “Zedinjena Slovenija” je bil vedno in vselej osnovni, začetni in temeljni kamen našega jugoslovanskega državnega programa.

“Zedinjena Slovenija” je vedno vsebovala ljubezen do bratskih jugoslovanskih narodov Srbov in Hrvatov, ki so z nami po krvi in jeziku ena, nerazdeljiva jugoslovanska družina. Politična modrost in uvidevnost je poleg tega vedno narekovala, da smo vsi Jugoslavnici povezani radi osnovnih potreb življenja na skupno državno zgradbo, ki naj poveže naše politične in gospodarske moči, da se bomo mogli uveljavljati v mednarodni tekmici. Iz narave smo torej Slovenci rojeni, a bistven del naše slovenske narave je jugoslovansko prepričanje.

Nihče ni lepše in popolneje

napovedal, kako naj se po sedanjem mučeništvu in obnovljeni Jugoslaviji soglasno uresničita in izpopolnjujeta naravno narodno pravo in jugoslovanski državni ideal, kot sam kralj Peter II., ki je v ameriškem senatu povdaril: “Vidim in zamišljam bodočo kraljevino Jugoslavijo urejeno po vzorcu Združenih držav severne Amerike”.

Dragi Slovenci! Od Matije Majarja Zilškega do Antona Slomška, od Vodnika in Prešerna do Levstika in Jegliča, do leta 1848, od tivolskih resolucij leta 1912, pa tja do majske deklaracije 1917 in odtlej do današnjega dne, smo stremeli in hrepneli za svobodnim solncem, ki smo mu dali ime “Zedinjena Slovenija v federativni Jugoslaviji.” To solnce vidim vzhajati. Oblaki vojne zastirajo njegovo blagodejnost. A na bojnih zastavah združenih demokracij se prebija in žari tako lepo in veličastno, da bo oživel sleherni vtripl življenjske, dejavne borbene ljubezni našega krvavečega naroda za Jugoslavijo.

Pomanjkanje mleka v Beogradu

Beograjski časopis Novo Vreme prinaša v svoji številki od 2. junija naslednjo vest:

Ker so vse zaloge skoro do konca izčrpane, bodo v bodoče dobivali kondenzirano mleko le še otroci do največ dveh let v izjemnih slučajih.

Otroška paraliza v Oklahomi

V Oklahomi City, Okla., je bilo zaprtih 10 gledališč za otroke izpod 12 let, ker je nastala epidemija otroške paralize. Do zdaj je za to boleznijo zbolelo 135 otrok.

Racijska knjiga na potu

Office of Price Administration v Washingtonu je naznanil, da bo razpošiljanje racijskih knjizic št. 3 ta teden končano. Razposeljenih bo 122 milijonov knjizic.

SKRIVONSTNI POTRESI

Potresomer na univerzi v Nebraski je zadnje čase večkrat zaznamoval katastrofalen potres, toda učenjaki so si zaman prizadevali, da bi ugotovili, na katerem kraju zemeljske oble je potres pustošil. Na posled so sklenili, da bodo aparat razdrli in pogledali, ali se ni morda pokvaril. Na svoje veliko presenečenje so našli v aparatu pajka, ki je bil med kazaleci in kolesjem aparata udobno razpredel svoje mrežo. Kadar se je premikal po svojih mrežah, je povzročil tresenje in fini mehanizem aparata je seveda zaznamoval katastrofalen potres.

18 MESECEV STAR DEČEK TEHTA 29 KG.

V majhni vasi blizu St. Omerja na Francoskem, živi 18 mesečni deček, ki tehtja 29 kg. V splošnem imao to težo šele otroci v 10. letu. Ob rojstvu je imel otrok normalno težo in normalno postavbo, a že po 1 letu je tehtal 22 kg. Neki cirkuski ravnatelj se zanj že zanima in je staršem ponudil visoko vsoto da bi ga smel kazati v svojem cirkusu.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslušujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

SEJA AMER-SLOVAN-SKEGA KONGRESA

Ameriško Slovenski kongres za Greater New York bo imel Slovenski dan v soboto 31. julija v prostorih muzeja v Rockefeller Center, kjer American Soviet Friendship Council vsak dan kaže duha in značaj obeh narodov v bojni črti, v vojni produkciji, v industriji, poljedelstvu in kulturi.

Ob 8. zvečer bo posebni program, kateremu bo načeloval Zlatko Bačković, predsednik American Slov Congress of Greater New York. Mrs. Charles Motak, predsednica ženskega odbora, bo uradna gostiteljica ta večer.

Na programu bo nekaj kratkih govorov, nekaj žena in deklet v narodnih nošah in podane bodo filmske slike in nastopili bodo tudi pevci.

MLADI JUNAKI

(Nadaljevanje s 2. str.)

bi pobral vse vas druge in odšel v Ameriko.” — “Ne verjamem, da bi vi odšli,” sem dejala, “tudi ako bi bili mladi.

Preveč radi imate naše lepe sadovnjake in vinograde.” Ni mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

Slov. Nar. Doma ni omenila “Kaj je očetu?” je vprašala mama mene, ko ga ni bilo zraven, “tako reven izgleda.” — “Nič mu ni, mama,” sem dejala, “samo truden je zelo; dosti sva danes prehodila.”

Zunaj je postalo temno; oglašilo se je petje otrok na hribu. “Spat bomo šli zgodaj nočoj,” je dejala mama, “vidva sta trudna. Kje je ata? Pokliči ga!”

“Odsla sem pred hišo in od tam na vrt. Oče je sedel nepremično na mali klopici.

“Spat gremo, ata,” sem dejala. — “Ne še,” je odgovoril. “Lepo je tukaj. Tako lepo otroci pojejo nočoj, poslušaj!”

— “Živi, živi, duh slovenski” je odmevalo petje na hribu, “bodi živ na reke; črna zemlja naj pogrezne vsakega Italijana.”

Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Oče bo še nekaj časa zunaj,” sem dejala mami. Odšli smo spat. Jaz nisem mogla zaspati. Postalo je pozno, petje otrok je utihnilo. Slišala sem očeta priti v hišo in gori po stopnicah. Hodil je hitro. “Kje si bil tako dolgo?” ga je vprašala mama. “Poslušal sem jih,” je dejal. Ni zažgal luči, v temi je odšel v posteljo. Mama je bila tiho. “Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

“Veš kaj?” je rekel čez nekaj časa živo. “Nikoli ne bodo zatrli one mladine. Ako mi odgovoril. Tih je bil, dokler nisva prišla na dom. Ko smo večerjali, ga je mama izpraševala različne stvari, ali

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK
Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljani.
Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri iskanju za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Ramo, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Poedine države.
Cena knjižice je samo 50 centov.
In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.,
NEW YORK 11

mogla narediti čudež in napraviti očeta in mater zopet mlada, da bi tudi ona dva lahko upala na boljšo prihodnost.
Danes po tolikih letih večkrat premišljuje, ali se bodo kdaj uresničile očetove preoklebe. Bi-li še kdaj primorskim Slovencev stajalo lepše in jasnejše solnce?
Primorska rojkinja.

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI
V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

ZNIZANA CENA za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker žel, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO prirejena koračnica

“MLADI VOJAKI”

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslušujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno